

**การสัมมนา เรื่อง การคุ้มครองเงินฝากและการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
ให้กับประชาชน ภาคธุรกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ 6/2561
วันพฤหัสบดีที่ 16 สิงหาคม 2561 เวลา 08.15 – 15.30 น.
ณ ห้องเรื่องราชภัฏรังสรรค์ โรงแรมทินิติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง**

นายสุวิชัย โรจนวานิช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานกล่าวเปิดการสัมมนา เรื่อง การคุ้มครองเงินฝากและการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินให้กับประชาชน ภาคธุรกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) โดยสำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงินได้จัดขึ้นเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 16 สิงหาคม 2561 เวลา 08.15 – 15.30 น. ณ ห้องเรื่องราชภัฏรังสรรค์ โรงแรมทินิติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ว่า การจัดสัมมนาครั้งนี้เป็นครั้งที่ 6 ในหัวข้อดังกล่าว และเป็นครั้งสุดท้ายของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งก็ยังคงได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมสัมมนาและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีเช่นเดียวกับเมื่อ 5 ครั้งก่อนที่ผ่านมาที่ได้จัดขึ้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดนราธิวาส จังหวัดนครนายก จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดเลย สำหรับการสัมมนาในครั้งนี้มีผู้สนใจเข้าร่วมการสัมมนาตามจำนวนเป้าหมาย 200 คน ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้บริหารหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน บริษัทประกันภัย สหกรณ์ ผู้ประกอบการและกลุ่มนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดระนอง โดยนายสุวิชัย โรจนวานิช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานกล่าวเปิดการสัมมนา และได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความมั่นใจในประเด็นการคุ้มครองทางการเงิน ซึ่งครอบคลุมทั้งในด้านการคุ้มครองเงินฝาก การกำกับดูแลสถาบันการเงิน การตรวจสอบข้อมูลเครดิต และการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนผู้ฝากเงิน สถาบันการเงิน (ธนาคาร สหกรณ์ บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย)

ภาคธุรกิจ ส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่และผลงานที่สำคัญของ สศค. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงการคลังในการเสนอแนะนโยบายด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. นโยบายด้านการคลัง สศค. มีส่วนร่วมในการประมาณการจัดเก็บรายได้ เพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งเสนอแนะมาตรการในการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ได้แก่ มาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยซึ่งดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 โดยสำหรับโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐปี พ.ศ. 2560 มีผู้ลงทะเบียนที่ผ่านคุณสมบัติจำนวนสูงถึง 11.4 ล้านคน รวมทั้งคณะรัฐมนตรียังได้มีมติอนุมัติโครงการในระยะที่ 2 ครอบคลุมมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐใน 4 มิติ ได้แก่ การมีงานทำ การฝึกอาชีพและการศึกษา การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ รวมตลอดถึงการเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐาน

2. มาตรการการเงินการคลังผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นการให้สินเชื่อผ่อนปรน โดยแบ่งเป็น

2.1 มาตรการเพิ่มขีดความสามารถด้านการเกษตร ได้แก่ โครงการสินเชื่อ SME เกษตร และโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2561 ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องที่กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมดำเนินการมาตั้งแต่ปีการผลิต 2554 โดยในปีการผลิต 2561 การขายประกันภัยทุกภาคได้เสร็จสิ้นไปแล้วเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2561 ที่ผ่านมายกเว้นภาคใต้ที่การขายกรมธรรม์จะสิ้นสุดในวันที่ 15 ธันวาคม 2561 ทั้งนี้ ณ ปัจจุบันมีพื้นที่เข้าร่วมโครงการแล้วเป็นจำนวนมากกว่า 27 ล้านไร่

2.2 โครงการสินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ระยะที่ 2 ผ่านธนาคารออมสินและ ธ.ก.ส. รายละไม่เกิน 50,000 บาท ดอกเบี้ยร้อยละ 0.85 ต่อเดือน และโครงการสินเชื่อฉุกเฉินเพื่อมุสลิม ผ่านธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย วงเงินรวม 500 ล้านบาท

2.3 มาตรการการเงินการคลังเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ได้แก่ โครงการสินเชื่อ SMEs Transformation Loan โครงการค้ำประกันสินเชื่อผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ระยะที่ 2 โครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการใหม่และนวัตกรรม (Start-up & Innovation) และมาตรการฟื้นฟูกิจการ SMEs ผ่านกองทุนส่งเสริม SMEs

3. มาตรการเพื่อกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ โครงการบ้านประชารัฐ (โครงการได้สิ้นสุดไปแล้วเมื่อเดือนมีนาคม 2561) และโครงการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Reverse Mortgage) ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของภาครัฐในการรองรับ Aging Society

4. มาตรการด้านภาษี ให้สามารถหักรายจ่ายได้ 2 เท่า ได้แก่ มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมให้บริษัทใหญ่ช่วยบริษัทเล็ก (มาตรการพี่ช่วยน้อง) และมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในชนบท

5. นโยบายด้านการออมและการลงทุน ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เพื่อสร้างหลักประกันการออมให้กับบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยและมีอายุระหว่าง 15 – 60 ปี และไม่ได้อยู่ในระบบประกันสังคมหรือระบบบำเหน็จบำนาญใด ๆ การนำเสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบข.) พ.ศ. ซึ่งเป็นการออมภาคบังคับเพื่อสร้างหลักประกันการออมในวัยเกษียณให้กับแรงงานในระบบ โดยคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการไปแล้วเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 และร่างกฎหมายดังกล่าวขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้งมาตรการการบริจาคเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเข้ากองทุนผู้สูงอายุเพื่อนำเงินไปช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐตามนโยบายรัฐบาล

6. การบริหารงานเพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ได้แก่ การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อในระบบผ่านสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ และสินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรนของธนาคารออมสิน

7. นโยบายด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ การเข้าร่วมเจรจาการค้าและบริการระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ตลอดจนการประสานงานด้านเศรษฐกิจกับหน่วยงานในประเทศไทยต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ

8. นโยบายด้านเศรษฐกิจมหภาค ได้แก่ การประมาณการทิศทางและแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ในปี 2561 โดยตัวเลขการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ หรือ GDP ปี 2560 ได้ขยายตัวในอัตราร้อยละ 3.9 ตรงตามที่ สศค. ได้ประมาณการเอาไว้ ทั้งนี้ ในปี 2561 สศค. คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทยจะสามารถเติบโตได้สูงถึงอัตราร้อยละ 4.5 นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจมหภาคของประเทศ อาทิ อุปสงค์ภายนอกประเทศ การบริโภคภาคเอกชน การลงทุนภาคเอกชน เศรษฐกิจด้านการผลิตซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นล้วนส่งผลอย่างสอดคล้องประสานกันในการทำให้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ดี

สำหรับการสัมมนาจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ภาคเช้า และภาคบ่าย โดยการสัมมนาในแต่ละช่วงมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. การสัมมนาภาคเช้า หัวข้อ “ครบถ้วนทุกมิติความรู้และความคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน” โดยวิทยากรประกอบด้วย นางปิยาภรณ์ โพธิ์กลิ่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สายกลยุทธ์ สถาบันคุ้มครองเงินฝาก (สคฝ.) นายวงศ์วิศ ดุลยนิติโกศล รองผู้จัดการใหญ่อาวุโส บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด และนายสุรศักดิ์ สุพรรณพงศ์ ผู้อำนวยการ (ด้านกำกับธุรกิจ Non-Bank และรับเรื่องร้องเรียน) ธนาคาร

แห่งประเทศไทย (ธปท.) สำนักงานภาคใต้ โดยมีนายอมรศักดิ์ มาลา เศรษฐกรชำนาญการ ส่วนนโยบาย
คุ้มครองเงินฝาก สำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน สศค. ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนิน
รายการ

- นางปิยาภรณ์ โพธิ์กลิ่น (นางปิยาภรณ์ฯ) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของ สศค. ซึ่งเป็น
หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551 เพื่อดำเนินภารกิจหลัก
ในการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ฝากเงินตามวงเงินความคุ้มครองที่กฎหมายกำหนด โดยภารกิจที่ สศค. ดำเนินการ
จะมีความสอดคล้องประสานกับการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายความมั่นคง
ทางการเงิน ได้แก่ กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ สศค. จะมีหน้าที่สำคัญในการติดตาม
ฐานะและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน การประสานงานกับหน่วยงานที่เป็นโครงข่ายความมั่นคงทาง
การเงินเพื่อร่วมกันดูแลระบบสถาบันการเงิน การคุ้มครองเงินฝากของผู้ฝากเงิน รวมตลอดถึงการชำระบัญชี
สถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตและนำเงินที่ได้รับจากการชำระบัญชีจ่ายคืนให้แก่ผู้ฝากเงินในกรณี
ที่ผู้ฝากเงินมีเงินฝากเกินวงเงินความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ นางปิยาภรณ์ฯ ยังได้กล่าวถึงการคุ้มครองเงินฝากในปัจจุบันว่า ได้กำหนดวงเงิน
ความคุ้มครองไว้ที่ 10 ล้านบาท ซึ่งได้ปรับลดวงเงินคุ้มครองจาก 15 ล้านบาทเหลือ 10 ล้านบาทเมื่อวันที่
11 สิงหาคม 2561 ที่ผ่านมา โดยวงเงินคุ้มครองเงินฝากที่จำนวน 10 ล้านบาทยังคงครอบคลุมความคุ้มครอง
ผู้ฝากเงินเต็มจำนวนร้อยละ 99.83 ของผู้ฝากเงินทั้งหมดในระบบ ขณะเดียวกันวงเงินความคุ้มครองเงินฝาก
จะค่อย ๆ ทอยปรับลดลงจนเหลือ 1 ล้านบาทในวันที่ 11 สิงหาคม 2563 ทั้งนี้ จำนวนเงินความคุ้มครอง
ที่จำนวน 1 ล้านบาทจะยังคงครอบคลุมผู้ฝากเงินเต็มจำนวนถึงร้อยละ 98.19 ของผู้ฝากเงินทั้งหมดในระบบ

ในช่วงสุดท้าย นางปิยาภรณ์ฯ ยังได้บรรยายถึงระบบการเงินและสถาบันการเงินไทย ซึ่งประกอบด้วย
ผู้ฝากเงิน ตัวกลางทางการเงิน และผู้กู้ โดยตัวกลางทางการเงินจะประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ บริษัท
เงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทประกันชีวิตและวินาศภัย
และสหกรณ์ ซึ่งตัวกลางทางการเงินดังกล่าวข้างต้นจะมีหน่วยงานกำกับดูแลที่แตกต่างกันไป ได้แก่ 1) ธนาคาร
แห่งประเทศไทย กำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ 2) สศค. กำกับดูแล
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ 3) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำกับดูแลธุรกิจ
หลักทรัพย์ 4) สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย กำกับดูแลธุรกิจ
ประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัย และ 5) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะกำกับดูแลสหกรณ์ สำหรับภาพรวม
ระบบสถาบันการเงินของไทยในปัจจุบัน นางปิยาภรณ์ฯ กล่าวว่า ยังคงมีความมั่นคงอยู่ในระดับสูง เนื่องจากมีการขยาย
ธุรกิจเติบโตดีขึ้น ทั้งในด้านสินทรัพย์รวม ด้านสินเชื่อ และด้านเงินฝาก ที่ล้วนมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
นอกจากนี้ สถาบันการเงินไทยยังมีฐานะเงินทุนที่แข็งแกร่ง มีอัตราเงินทุนสูงกว่าที่กฎหมายกำหนด มีคุณภาพ
สินเชื่อโดยรวมที่ทรงตัว และมีเงินสำรองอยู่ในระดับสูงเพียงพอในการรองรับการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของ
สินเชื่อ รวมตลอดถึงมีอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องสูงกว่าที่กฎหมายกำหนดอยู่มาก อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า
สถาบันการเงินไทยจะสามารถทำกำไรสุทธิได้ลดลงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันเมื่อปี 2560 ด้วยสาเหตุที่
เนื่องมาจากปัจจัยหลักที่เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับกระแสเศรษฐกิจ
ดิจิทัลก็ตาม แต่สำหรับปี 2561 ระบบธนาคารพาณิชย์ของไทยก็ยังได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือจากสถาบัน
จัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Agency) ราย Moody's Investors Service ซึ่งเป็นสถาบันจัดอันดับ
ความน่าเชื่อถือที่มีชื่อเสียงและรู้จักกันดีทั่วโลก ให้อยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ (Stable Outlook) ดังนั้น
จึงกล่าวได้ว่าปัจจัยแวดล้อมในภาพรวมการดำเนินธุรกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในปี 2561 มีแนวโน้ม
ปรับตัวดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา

- นายวงศ์วิศ ดุลยนิติโกศล (นายวงศ์วิศา) ได้บรรยายถึงบทบาทหน้าที่ของบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด และความสำคัญของระบบข้อมูลเครดิต โดยบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด เป็นหน่วยงานกลางเพียงหน่วยงานเดียวที่มีบทบาทในการจัดเก็บ รักษา ประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการกู้เงิน ประวัติการชำระและการค้างชำระหนี้ และจะส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้กับเจ้าของข้อมูลเครดิตโดยตรง หรือสถาบันการเงินสมาชิกตามที่ได้รับการร้องขอและได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าของข้อมูลสามารถมั่นใจในความปลอดภัยของข้อมูล

นอกจากนี้ นายวงศ์วิศา ยังได้บรรยายถึงหลักการและสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบข้อมูลเครดิต ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 ซึ่งมีเจตนารมณ์สำคัญในการเป็นกฎหมายที่คุ้มครองประชาชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูลด้านเครดิตไว้เป็นการเฉพาะ รวมถึงยังได้กล่าวถึงจำนวนบัญชีสินเชื่อที่จัดเก็บในฐานข้อมูลเครดิต ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนมากกว่า 30 ล้านบัญชี ครอบคลุมสถาบันการเงิน ผู้ให้บริการสินเชื่อที่มีใช้สถาบันการเงิน สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย และสหกรณ์ ซึ่งในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง จะใช้ข้อมูลเครดิตเหล่านี้เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ

ในช่วงสุดท้าย นายวงศ์วิศา ยังได้กล่าวถึงเหตุผลความจำเป็นของผู้ใช้บริการทางการเงินในการตรวจเครดิตบูโร ตลอดจนนำเสนอรายละเอียดการรายงานข้อมูลเครดิตและรูปแบบการรายงานข้อมูลเครดิตประเภทต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันตามพฤติกรรมการชำระหนี้ของผู้ขอสินเชื่อ ได้แก่ การรายงานข้อมูลเครดิตในกรณีผู้ขอสินเชื่อชำระหนี้คืนตรงตามเวลาปกติ กรณีผิดนัดชำระหนี้ และกรณีที่มีการพักชำระหนี้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะมีการรายงานย้อนหลังไปเป็นระยะเวลาสูงสุด 3 ปี รวมทั้งได้นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลที่สามารถขอเรียกดูข้อมูลเครดิตได้ ได้แก่ เจ้าของข้อมูล และสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกของเครดิตบูโร พร้อมทั้งได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้คำแนะนำในเรื่องการติดบัญชีดำ (Black List) การมีประวัติเสีย สิทธิของผู้ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลเครดิต ตลอดจนให้คำแนะนำแนวทางในการตรวจสอบและแก้ไขข้อมูลในกรณีที่มีการรายงานข้อมูลเครดิตไม่ถูกต้อง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ศูนย์ตรวจเครดิตบูโรเคลื่อนที่ ซึ่งมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการตรวจข้อมูลเครดิตของเจ้าของข้อมูลทั่วประเทศ โดยผู้ที่สนใจสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0 2643 1250

- นายสุรศักดิ์ สุพรรณพงศ์ (นายสุรศักดิ์) ได้กล่าวถึงบทบาทของ ธปท. ที่มีต่อการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ทางการเงินในปัจจุบันมีความหลากหลายและซับซ้อน โดยผู้บริโภคยังขาดความรู้ความเข้าใจ และได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ ทำให้มีการตัดสินใจที่ผิดพลาด ขณะเดียวกันจากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติและคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ในปี 2559 พบว่า ทักษะทางการเงินของประชากรไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเทียบกับในหลายประเทศ กล่าวคือ ประชากรในกลุ่มประเทศซึ่งเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 65.7 ในขณะที่ประชากรไทยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับเพียงร้อยละ 49 โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากรไทยที่อยู่ในจังหวัดระนอง มีทักษะทางการเงินคิดเป็นค่าเฉลี่ยคะแนนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ ประกอบกับจากสถิติหนี้ครัวเรือนของไทย ณ ไตรมาสที่ 4 ปี 2560 พบว่า ประชากรไทยมีหนี้ครัวเรือนต่อ GDP สูงถึงร้อยละ 77.5 ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงินให้กับประชากรไทยซึ่งเป็นผู้ใช้บริการทางการเงินให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างทักษะและภูมิคุ้มกันทางการเงินอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบัน ธปท. ได้มุ่งเน้นการมีบทบาททั้งในเชิงรุกและเชิงรับเพื่อให้ความรู้

ทางการเงินตลอดจนให้คำปรึกษาและรับเรื่องร้องเรียนจากผู้ใช้บริการทางการเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ โทรศัพท์สายด่วน ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน 1213 โทรสาร จดหมาย อีเมล รวมทั้งการร้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ และการเข้าร้องเรียนด้วยตนเองที่ธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งที่สำนักงานใหญ่และสำนักงานภาคทุกแห่ง

นอกจากนี้ นายสุรศักดิ์ฯ ยังได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่องพัฒนาการของระบบการชำระเงินจากอดีตจนถึงปัจจุบันและทิศทางในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิวัฒนาการของโครงการ National e-Payment ประกอบด้วยระบบพร้อมเพย์และการสนับสนุนการใช้บัตรแทนเงินสด ตลอดจนพัฒนาการระบบการชำระเงินผ่านสมาร์ทโฟนหรือ Mobile Payment ซึ่งในปัจจุบันสามารถชำระเงินผ่าน QR Code ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงินอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการ Electronic Know Your Customer หรือ e-KYC ที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนากฎหมายระบบการชำระเงินที่เอื้อต่อการกำกับดูแลและพัฒนาระบบการชำระเงินในอนาคต รวมถึงตลอดถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบการชำระเงิน (Payment Database System) ของประเทศ นอกจากนี้ นายสุรศักดิ์ฯ ยังได้ชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในการป้องกันตนเองจากกลโกงของมิจฉาชีพที่มักใช้ชื่อของ ธปท. เพื่อหลอกลวงให้ผู้ใช้บริการทางการเงินหลงเชื่อเพื่อเอาตัวแปรียบทางการเงิน เช่น การใช้ Line ในการติดต่อประชาชนเพื่อสั่งให้โอนเงินมาเพื่อตรวจสอบบัญชี เป็นต้น ทั้งนี้ หากผู้ใช้บริการทางการเงินตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพดังกล่าว สามารถติดต่อเพื่อขอรับคำปรึกษาและการแจ้งข้อร้องเรียนภัยทางการเงินไปยังสายด่วนศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท. ได้ที่ โทร. 1213

2. การสัมมนาภาคบ่าย ยังคงเป็นการสัมมนาหัวข้อ “ครบถ้วนทุกมิติความรู้และการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน (ต่อเนื่องจากภาคเช้า)” โดยวิทยากรประกอบด้วยนายรติ พิมพ์สมาน ผู้เชี่ยวชาญสายกฎหมายและคดี สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงานคปภ.) (นายรติฯ) และนางสาวปิยาภรณ์ ครองจันทร์ ผู้ช่วยผู้จัดการ สายงานพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (นางสาวปิยาภรณ์ฯ) โดยมีนางสาวเมวลิ เทียมเทศ เศรษฐกรปฏิบัติการ ส่วนนโยบายการประกันภัย สำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ

• นายรติฯ ได้บรรยายให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบการประกันภัย โดยได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของระบบประกันภัยไทยที่มีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในอดีต คือ การจัดตั้งสำนักงาน คปภ. ขึ้นเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันชีวิตและประกันวินาศภัยเมื่อปี 2550 โดยมีการกิจหลักเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเงินของบริษัทประกันภัย กำกับพฤติกรรมทางการตลาดของธุรกิจประกันภัย และคุ้มครองประชาชนผู้เอาประกันภัย พร้อมกันนี้ สำนักงาน คปภ. ยังได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนประกันวินาศภัยและกองทุนประกันชีวิตเพื่อป้องกันความเสี่ยงในกรณีที่บริษัทประกันภัยล้มละลาย หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือกรณีทรัพย์สิน เงิน และหลักทรัพย์ของบริษัทที่วางไว้กับนายทะเบียนไม่พอชำระหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้ตามสัญญาประกันภัยมีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากกองทุนประกันชีวิต/กองทุนประกันวินาศภัยไม่เกิน 1,000,000 บาท นอกจากนี้ สำนักงาน คปภ. ยังได้มีการส่งเสริมการทำประกันภัย 200 บาท (Micro Insurance) ซึ่งเป็นกรมธรรม์ประกันภัยรายย่อยเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในทุกระดับสามารถเข้าถึงระบบการประกันภัยได้อย่างทั่วถึง โดยให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัยในกรณีเสียชีวิต สูญเสียมือ เท้า สายตา หรือทุพพลภาพจากอุบัติเหตุสูงสุดในช่วงเงินไม่เกิน 100,000 บาท และมีเป้าหมายในการส่งเสริมให้ระบบประกันภัยไทยเติบโตอย่างยั่งยืน

• นางสาวปิยาภรณ์ฯ ได้บรรยายเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องตลาดทุนว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยตลาดทุนถือช่องทางสำคัญในการระดมทุนของทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ขนาดของตลาดทุนไทยได้มีการเติบโตอย่างก้าวกระโดดมาโดยตลอด นอกจากนี้ นางสาวปิยาภรณ์ฯ ยังได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่องการออมและการลงทุนของประชาชนไทย ซึ่งในปัจจุบันจัดว่ายังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การออมสำหรับวัยเกษียณ ทั้งนี้ หากวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางของสถิติในอดีตจนถึงปัจจุบันจะพบว่า คนไทยมีอายุยืนขึ้น ส่งผลให้มีการคาดการณ์ว่าประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบในปี 2564 โดยมีผู้สูงอายุถึงร้อยละ 20 หรือประมาณ 13 ล้านคน และจากข้อมูลสถิติได้แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันมีผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 3.9 ที่มีเงินออมเป็นแหล่งรายได้หลัก โดยผู้สูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่ยังคงต้องพึ่งพาการเลี้ยงดูจากบุตรหลานเป็นหลักเมื่อก้าวเข้าสู่วัยเกษียณ ดังนั้น นางสาวปิยาภรณ์ฯ จึงได้เสนอแนะแนวทางการวางแผนการเงินสำหรับวัยเกษียณที่คนไทยควรให้ความสำคัญ ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการที่ควรต้องพิจารณาได้แก่ 1) จำนวนเงินที่ต้องใช้ในวัยเกษียณ 2) จำนวนเงินออมที่เก็บสะสมได้ และ 3) จำนวนเงินที่ต้องออมเพิ่มก่อนการเกษียณ สำหรับช่องทางการออมเพื่อการเกษียณ นางสาวปิยาภรณ์ฯ ได้บรรยายถึงการใช้ช่องทางการลงทุนเพื่อการออม โดยผู้ลงทุนจะต้องเตรียมความพร้อมในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดกรอบระยะเวลาของการลงทุน การพิจารณาในปัจจัยความเสี่ยงจากการลงทุนที่ตนรับได้และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ รวมตลอดถึงการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านทางเลือกของการลงทุนประเภทต่าง ๆ เช่น ตราสารหนี้ กองทุนรวม และหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญ เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นทางเลือกที่มีระดับความเสี่ยงและให้ผลตอบแทนที่แตกต่างกันไป ดังนั้น การบริหารจัดการเงินลงทุนให้เหมาะสมกับฐานะทางการเงินและความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของแต่ละบุคคลจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่มพูนเงินออมสำหรับวัยเกษียณนอกจากนี้ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2561 เวลา 12.30 – 16.00 น. สศค. ยังได้จัดกิจกรรมโครงการการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองเงินฝากและการบริหารจัดการทางการเงินแก่เยาวชนให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 121 คน ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวได้รับความสนใจและได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากนักเรียน ผู้บริหาร และคณาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างมาก

สำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3692 – 3